

Josef Křešnička

Kterak Nahořany ke kapli přišly

„Už nevěřím naší kronice, směje se mi celá vesnice ...“ povídal jeden chlápek z Nahořan, jistý Cyril Filipář - a je to už dávno, nějakých sto padesát let. Byl písmák a zbožný křesťan, ale četl i noviny tu a tam, což bylo, pravda, tak trochu bezbožné - a je dodnes, jenže - odolejte písmenům, když je znáte! Ten Filipář tak věděl, že v Praze někteří pánové umějí psát česky, a to i všelijaké kusy historické, o dávné slávě národa českého. Velice ho ta historie chytla a touha po širším vzdělání dohnala ho až k rychtáři a k otázce: „Jakpak to bylo u nás s tou slávou, rychtáři?“ Ten nevěděl. Prosím vás, kdo má na vsi čas na takové nicotnosti, které vám seno nesklidí a s hnojem nepomohou? Rychtář měl ale doma kroniku po pradědech, absolventech školy obecné, a tak ji Filipářovi půjčil. A ten si tedy doma po večerech v kronice říkal u stolu slabiku za slabikou a tak za necelý půlrok došel k poznání, které ho velice vyděsilo: „Jeden z Filipářových pradědečků byl - ta ostuda! - popraven v Praze za hanebný čin, nebo spíš činy spáchané s loupežnickou bandou v Doubravici. Dobrotivá nebesa! A teď co, jen málo Filipáře Cyrila těšilo vědomí, že ve vsi stejně nikdo neumí číst a když umí, tak nečte a že je tedy víc než pravděpodobné, že ta dávná kaňka na cti rodu Filipářů zůstane nerozmazána.“

K dovršení chmur Filipářových nemálo přispělo i opakující se zjevování zločinného předka. Ten se Filipářovi zjevoval ve snu a teď: „Cyrile, zbav mě toho očiště, nech postavit na návsi kapli, ale pozor! - za peníze ušetřené na hříšnejch choutkách!“ Snový loupežník byl dotěrný až běda, Filipáře div to neutrápilo a tak se jednou po noci s příšerným sněním loupežnickým rozhodl, že skončí s pivem, pryč fajfko s tabákem slibně a vonně znící značky „knastr“ a s docházkami za jednou hříšnou vdovou z Čestic ten Filipář skoncoval také. Škudlil, škudlil - a tak potom opravdu mohl dát kapli postavit. Udělal to tedy a takhle počátkem července přijel v bryčce čestický pan farář k slavnostnímu vysvěcení, ale teď komu? Kterému světcí? - a vtom se kaplí rozlehl strašidelný hlas: „Děkuji ti, Cyrile!“ A věřící hned, že to je zázrak, ať je ta kaple zasvěcená svatému Cyrilovi! Je to patron Filipářův, který na stavbu vynaložil hříšné peníze. „A co svatý Metoděj?“ ptal se pan farář, který si svatého Cyrila bez svatého Metoděje nedovedl představit. „I - tak ho přiberte, velebnej pane!“ volali lidé a pan farář tedy rád jejich přání vyhověl.

Zatím se duch zvěčnělého, kdysi zločinného Filipáře, vznášel k nebesům, kam ho postrčilo ono vyslovené poděkování i kaple vysvěcení. A Filipář pozemský se radoval, že cena dlouholetého, nepřijemného škudlení a noci plných škaredých snů je tou kaplí bezezbytku zaplácena a těšil se, jak vyrazí večer do Čestic za vdovou. Netrvalo ale dlouho jeho štěstí, z Prahy se v ten čas valila do zbytku Čech česká vzdělanost, lidé se učili číst, v Nahořanech však jiné čtení, než kronika nebylo, tak se po ní sáпали všichni - a Filipářovo rodinné tajemství vyšlo najevo. I smáli se lidé té loupežnické historii a marně Filipář vykřikoval, že ta kronika je obyčejný blábol, výplod jakéhosi pologramotného čeledína ...

Nevěřil mu nikdo, ona vzdělanost nemusí být ku prospěchu, milý Filipáři, někdy je to hotový jed ... Ale prosím: v pošumavských Nahořanech mají krásnou kapli, která díky zasvěcení slovanským věrozvěstům způsobuje, že o jejich svátku bývá v té vsi slavná pouť. A možná, že v kronice se o té kapli píše něco úplně jiného. Věřit, nevěřit ...

Za laskavý souhlas s uveřejněním textu děkujeme přátelům z Kulturního spolku v Česticích.

Fotografii nahořanské kapličky pořídil 11. 12. 2003 Jan Mertlík.

V Chytilově Úplném adresáři Království českého z roku 1915 (obrázek dole) jsou obce Nahořany, Horosedlo a Krušlov zařazeny na stránce 925 v kapitole soudního okresu Volyně.

Nahořany.

Nahořan.

Ob. 782, č. 782.

Horosedlo (Horised) 312, č. 312 - **Krušlov** (Kruschlau též Kruschlow) 196, č. 196 -

Nahořany 274, č. 274.

Pošta, telegraf; pro Hrušov Čestice, pro Horosedlo a Nahořany Čkyně - stanice Volyně (4 km) - fara pro Horosedlo Čkyně, pro Krušlov a Nahořany Čestice - zdrav. obvod Vacov.

Přirážky: obecní 8%, školní 25%. - Jmění obce: pozemky. - Dluhy žádné.

Obecní zastupitelstvo: Star. Záhorský Jan. - Radní: Gruber Jos. - Staněk Jan. - Výbor:

Maršálek Fr. - Peleška Jan - Záhorský Jan - Komrská Václ. - Ouředník Tom. - Kolda Fr. -

Bečvář Fr. - Šimák Jos. - Ust. 20. srpna 1913.

Obecná škola II (Nahořany): Raušer Aug., říd. uč. - Staněk Jindř. - Cuhrová Frant.

Obecná škola I (Horosedlo): Staněk Fr., spr. - ind. uč. Brunnerová Marie.

Spořitelni a záložni spolek pro Nahořany a okolí (neobm.): Star. Záhorský Jan, nám. star. Komrská Václ., Hanzal Tomáš, Myslík Ant., Záhorský Jan; podp. 2 čl. předst.

Hostince: Hradecký Matěj - Záhorský Vojt. - Vadlejš Fr. (i kramář, Horosedlo) - Vojáková Marie (i kram. a traf., Krušlov).

Kovář: Staněk Jan.

Obchod lahv. pivem: Schnederfl Fr. (Krušlov) - Škopek Kar. (Horosedlo).

Spolky: Míst. odb. Nár. Jedn. Pošum. - Krušlov: Sbor dobrov. hasičů.